

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. II. De ijs, qui possunt constituere Procuratorem, vel non possunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

§. II.

De iis, qui possunt constituere Procuratorem, vel non possunt.

Primo dubitatur de Universitate, an Procuratorem etiam ad causas in iudicio agendas possit constituere, & ex e. *Quia in causis 7. h. t.* patere, quod tam ad agendum, quam ad defendendum constituere possit procuratorem (quem iura Civilia auctorem partis sive Syndicum vocandum putant) quia Universitas tanquam persona ficta loco Domini habetur, ita tamen ut Procurator ab ea constitutus de calumnia jurare debeat, etiam si speciale mandatum de hoc non habeat, quod absque speciali mandato non tenetur facere Procurator à privato constitutus.

Secundò dubitatur, an excommunicatus possit constituere Procuratorem ad agendum. & ex e. *Consulti. 15. h. t.* colligi, quod sicut excommunicatus per se ipsum agere non potest in iudicio, ita nec possit per Procuratorem; *juxta Reg. 67. in 6.* si tamen à communitate aliqua sit constitutus ad agendum Procurator, cujus aliqui quamvis Majores sine illius communitatis, seu Senatores & Regentes, sunt excommunicati, non erit invalida talis constitutio, nisi excommunicati in literis procuratoris fuerint expressi, vel nisi excommunicatorum tantum auctoritate fuisset hæc Procuratoris constitutio facta, vel nisi ipsa communitas sciens illos esse excommunicatos, hos admisit ad una secum procuratorem constituendum; quamvis enim actus communitatis collegialiter facti non vitentur ex eo, quod eorum aliqui sunt inhabiles, cum hi in

tali casu censeantur esse ab illa Universitate pro tunc, quo tempore inhabiles sunt, exclusi, si tamen in mandato procuratorio ipsi excommunicati expressi sint, vel aliunde appareat, quod eorum auctoritate Procurator constituatur, nulla erit hæc constitutio, cum in tali casu satis appareat, quod inhabiles ad Procuratorem constituendum suam auctoritatem interponant; qualiter invalida etiam est Procuratoris constitutio, si Communitas sciens Majores suos aut Consules esse excommunicatos, ad constituendum tamen procuratorem admittunt, in peccatum scilicet temerariæ hujus admissionis, & quod satis ostendant, nolle se sine his Procuratorem constituere.

Tertiò dubitatur, Regulares an procuratorem constituere possint. & Primò Prælatos Ecclesiasticos regulares ad illas causas, quas per se agere soli possunt, tam in iudicio quam extra sine consensu Capituli, posse etiam Procuratorem sine consensu Capituli tam judicalem quam extrajudicalem constituere, non quidem ad omnia negotia in genere, quod sine consensu Capituli facere non possunt, sed ad aliqua minus ardua negotia. Circa hæc Monasterij negotia Capitulum non potest constituere Procuratorem, cum Prælato, non Capitulo administratio talium bonorum de jure concedatur, nisi Capitulum sua peculiaribus bona ad suam administrationem spectantia habeat: Religiosus verò privatus Procuratorem nec constituere, nec substituere potest sine licentia sui Superioris, uti habetur in *Clement. Religiosus 3. h. t.* nisi casus talis aliquis sit, in quo sine licentia Superioris sui per se in iudicio agere potest.

Quartò dubitatur, utrum teneatur quis dare Procuratorem, qui ad iudicem citatus per se comparere non potest: Respondetur ex *c. Querelam 2. h. t.* si iustum non veniendi impedimentum habeat, gravem v. g. infirmitatem, causa tamen gravis & ardua sit, non teneatur constituere Procuratorem, nisi impedimentum perpetuum, aut diuturnum sit, & causa differri non possit, quamvis enim cum suo damno cogi non debeat, ad mittendum Procuratorem citatus, neque tamen etiam huic cum alterius præiudicio subveniri debet; ex quo Capitulo à contrario sensu etiam inferri potest, si vel causa gravis & ardua non sit, neque iusta causa citatum impediatur, quòminus comparere possit, debere eum vel per se, vel per Procuratorem comparere.

§. III.

Quinam possint dari Procuratores, vel non?

EX *c. 1. h. t. in 6.* habetur, quòd regulariter quilibet Procurator dari possit, & idoneus reputetur, ita ut Laicus etiam non quidem ad eligendum, qui actus Capitularis est, nec ad iudicandum, ubi requiritur iurisdictio, sed ad agendum & defendendum in iudicio etiam in causis spiritualibus possit Procurator constitui (cùm in hoc casu solum & nudum ministerium exerceat alterius nomine Laicus, absque eo ut jus aliquod illi comperat, aut titulus) & filius familiaris etiam tam extrajudicialis quàm judicialis Procurator invito etiam Patre constitui possit, prout etiam habetur in *c. Qui generaliter 5. §. Necdum h. t. in 6.*

Prohibentur tamen Procuratores dari ad iudicia, qui sunt minores 25. annis, ut patet ex modò cit. *c. Qui generaliter*. Sed nec Clerici in majoribus constituti praesertim Sacerdotes Procuratores dari possunt, nisi in causis suorum Episcoporum aut Ecclesiarum *c. In nostra 4. h. t.* Religiosi verò, ut Procuratores ad lites constitui possint in casibus suo monasterio utilibus, Superioris sui licentià indigent *Clement. Religiosus 3. h. t. junctà Glossà V. Licentià* nisi pro consorte suo in eadem lite agant, & nisi Prælati sint Monasteriorum. Excommunicati autem prohibentur de jure Canonico esse Procuratores in *c. Intelleximus 7. de iudici. c. Distinguimus 8. de sententia excommunicati. in 6. c. Post cessionem 6. de probat.* præter quos plures adhuc alii excluduntur de jure Civili, ut Procuratores constitui non possint. Vide Auctorem Metho; hic.

IV.

De causis, in quibus constitui possit Procurator, vel non potest.

IN omnibus causis & negotiis adhiberi potest Procurator, in quibus id non reperitur expressè prohibitum. Prohibentur autem constitui Procuratores in causis criminalibus, ubi de pœna capitali, vel alia corporali, quæ major est relegatione, pro crimine imponenda agitur, sive ad defendendum reum absentem, sive ad accusandum constituatur, ne per absentiam rei condemnati, aut accusatoris ad pœnam talionis de jure se inscribentis iudicia reddantur elusoria. *c. Veniens 15. de accusat. junctà Glossà V. Criminalis*, nisi de crimine non agatur criminaliter ad pœnam legalem & publicam, sed civili-